

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

701219

A

ODENSE ÅRSKURSUS

FOR LÆRERE

LÆSEÅRET 1951—52

VED

AXEL E. NIELSEN

Almindelige oplysninger

Odense Årskursus for Lærere oprettedes af lærerkredsene 32 og 32 C i 1934 under navnet Odense Lærerkursus. Kursus var da nærmest en organisering af den videreuddannelse, som odense-lærerne hver for sig arbejdede på.

Under 8. november 1940 har undervisningsministeriet anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i fagene engelsk, tysk og fransk at give en undervisning svarende til den, der meddeles på Statens Lærerhøjskoles 1. årskursus i disse fag, således at der for kursister, der har gennemgået undervisningen på tilfredsstillende måde, udstedes vidnesbyrd, der giver adgang til at søge optagelse på Danmarks Lærerhøjskoles 2. årskursus og fjernstudiekursus i de nævnte fag. Endvidere har ministeriet under 15. marts 1941 anerkendt Odense Årskursus som berettiget til i faget sløjd at give en undervisning svarende til den, der meddeles på de anerkendte sløjdskolers begynderkursus, og den 27. april 1942 har ministeriet midlertidigt ændret reglerne for sløjdskolernes 2. kursus således, at dette nu også kan tages uden for sløjdskolerne. Den 8. maj 1942 godkendte ministeriet, at der ved Odense Årskursus oprettedes et skolekøkkenkursus omfattende samme undervisningsstof og timetal som undervisningen på de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for speciallæsning, og den 26. februar 1944 meddelte ministeriet, at også matematik kunne henregnes til de fag, i hvilke der kan gives en undervisning, der anerkendes som svarende til 1. årskursus på Danmarks Lærerhøjskole. Endelig er rækken af statsanerkendte årskursus i 1948 blevet udvidet med fagene dansk, svensk og fysik og fra april 1951 med kemi. I det nu afsluttede læseår har Odense Årskursus af undervisningsministeriets særklasseudvalg fået anerkendelse til at lade afholde såvel den teoretiske som den praktiske del af det for læseklasselærere anordnede kursus.

Odense Årskursus har sin virkekreds i Odense og Assens amter med købstæder. Det ledes af en bestyrelse på 9 medlemmer, hvoraf lærerkredsene i Odense vælger 2, områdets øvrige lærerkredse 3 og kursisterne 2. Endvidere tiltrædes bestyrelsen af skoledirektøren i Odense og amtsskolekonsulenten. Bestyrelsen ansætter en forstander og vælger to revisorer, en for landkredsene og en for bykredsene.

Kususbestyrelsen.

Bestyrelsen består af skoledirektør S. P. Fredebo (formand), amtsskolekonsulent Viggo Land, viceinspektør Henning B. Andersen, Odense, skoleinspektør M. Clausen, Tarup, lærerinde frk. Ingrid Garly, Sanderum, førstelærer Kaj Hauge, Årup, overlærer frk. Anna Hjelm, Odense, førstelærer Carl Madsen, Viby, og overlærer Axel E. Nielsen, Odense, der tillige har den daglige

ledelse af kursus. Førstelærer P. Rosenlund, Ravnebjerg, og viceinspektør frk. Karen Madsen, Odense, er revisorer.

Betaling for undervisningen.

Kan tilskuddene fra stat, amt og kommune ikke dække alle driftsomkostningerne, indbetaler kursisterne gennem månedlige bidrag, hvad der måtte mangle.

Indmeldelse og udmeldelse.

Almindeligvis er indmeldelse til et kursus bindende for hele semestret. Skriftlig udmeldelse kan dog ske i semestret, når særlige grunde taler derfor, men må da ske med fuld måneds varsel.

Årets arbejde

De fleste kursus i Odense har haft lokaler på Vestre Skole, men to har dog haft til huse på Jernbanegades Skole, to på Munkbjergskolen, to på Mulernes Legatskole og tre på Sct. Knuds Gymnasium. Der har endvidere været afholdt kursus i Årup, Assens, Ejby og Otterup. Disse kursus har alle haft lokaler i kommuneskolerne i de nævnte byer.

Lærere ved kursus.

Følgende lærere har i det forløbne år været knyttet til Odense Årskursus: Lektor Frederik Andersen (geografi), overlærer, eks. faglærer P. A. Andersen (engelsk), overlærer, lægeaut. talepædagog M. Astrupgaard (undervisning af læsesvage børn), skolepsykolog, cand. psyk. M. Danielsen (kursus for læseklasselærere), adjunkt S. Davidsen (dansk og tysk), kommunelærer Arne Emdal-Nielsen (skolehavekursus), cand. mag. fru Gertrud Gad (matematik), lektor Aage Grønkjær (fransk), lærerinde frk. Inger Kofoed Hansen, København (skolekøkkengerning), adjunkt Henrik Hertig (latin), overlærer N. Holbraad (skolehavekursus), lektor frk. Ingeborg Jacobsen (engelsk), adjunkt A. Rübner Jørgensen (fysik), adjunkt M. Møller Jørgensen (fysik og kemi), overlærer A. G. Kristensen (skolehavekursus), overlærer Alfred Larsen, København (foredrag om undervisning af læsesvage børn), viceskoleinspektør frk. Elna Lund (materiale gennemgang på kursus for læseklasselærere), lektor Otto Nielsen (engelsk), kommunelærer Poul Nielsen (gymnastik), seminarlærer Erik Nørgård (tegning), lægeaut. talepædagog frk. Inger Penther (ordblindeundervisning), konsulent for særundervisningen i Frederiksborg amt Holger Rasmussen (undervisning af svagtbegavede børn), adjunkt Kaj G. Rasmussen (tysk og fransk), lektor H. L. Skjødt (dansk og svensk), seminarlærerinde frk. Thyra Sørensen, Ranum (skolekøkkengerning). Endvidere har en del lærere

og lærerinder i Odense virket som praktikledere ved kursus for læseklasselærere, ligesom nogle lærerinder i Assens har medvirket ved det der afholdte kursus i undervisning af dyslektiske børn.

Kursisterne.

På 33 kursus er indmeldt 459 deltagere.

Der er uddelt 72 statsanerkendte årskursusbeviser og 37 anerkendte beviser for læseklasselærere.

Undervisningsstoffet.

I de enkelte fag er gennemgået følgende:

Dansk I, Odense.

Lektor *H. L. Skjødt*. 3 timer ugentlig.

Gennemgang af litteraturen fra Holberg til Grundtvig, med hovedvægten på Holberg, Johs. Ewald og Oehlenschläger, under hensyntagen til samtidens europæiske åndsliv.

Sproghistorie: Gennemgang af fonetikken med øvelser. Lydudviklingen på grundlag af tekster fra runetid til reformation. Drøftelser af grammatikkens principper og elementer.

Dansk II, Ejby.

Adjunkt *H. S. Davidsen*. 4 timer ugentlig.

Litteratur: Fra perioden 1870 til 1950 er gennemgået en række litteraturprøver og hovedværker repræsenterende litteraturens forskellige genrer. Gennemgangen har dels bestået i eksaminatorier, dels i forelæsningsform, hvorunder især værkernes åndshistoriske, psykologiske og æstetiske værdier er undersøgt, ligesom behandlingen også har indført kursisterne i fagets metode.

Dansk sprog: Til belysning af de vigtigste dialekter er der gennemgået en række dialektprøver. I forbindelse hermed er dialektgeografien behandlet. Der er læst stilprøve efter Rehling: Prøver af modersmålet.

De nye synspunkter inden for dansk grammatik er meddelt på grundlag af Paul Diderichsen: Elementær dansk grammatik.

Dansk II, Odense.

Lektor *H. L. Skjødt*. 3 timer ugentlig.

Litteratur: Gennemgangen af det 19. århundrede er fortsat med hovedvægten på J. L. Heiberg, Søren Kierkegaard og H. C. Andersen. En del tekster af disse forfattere er gennemgået af kursisterne i foredragsform.

Sproghistorie: Gennemgang især af betydningslæren og ordforrådets historie på grundlag af tekster. Nutidens ordforråd er gennemgået på grundlag af dagblade.

Svensk II, Odense.

Lektor *H. L. Skjødt*. 1½ time ugentlig.

Gennemgang af lydlære, formlære og slægtskabsforholdet mellem dansk og svensk. Litteratur fra Bellmann til Nils Ferlin er læst efter Svensk læsebog ved Folke Roikjer. Synonymik er gennemgået efter Olaf Holst: Svensson og Sørensen. Flere numre af Göteborg Handels- och Sjöfartstidning er gennemgået med hensyn til moderne ordforråd.

Oplæst: Prøver på forskellige svenske forfattere.

Engelsk for begyndere II, Odense.

Overlærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2 timer ugentlig.

Thagaard Jensen og Haislund: Engelsk læsehefte for voksne.

James Hilton: Good-bye mr. Chips.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for mellemskolen.

Engelsk for begyndere III, Årup.

Overlærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2½ time ugentlig.

Galsworthy: Loyalties.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for mellemskolen.

Engelsk avisstof.

Engelsk for begyndere III, Odense.

Overlærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

2 timer ugentlig.

Ring-Hansen og Mouridsen: On England and the English.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for mellemskolen.

Lund-Bredsdorff: Engelsk grammatik.

Engelsk I, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for realklassen og 1. gymnasieklasse, mundtlig og skriftlig.

Herløvs grammatik.

Engelsk II, Årup.

Overlærer, eks. faglærer *P. A. Andersen*.

4 timer ugentlig.

Galsworthy: Loyalties.

Ring-Hansen og Mouridsen: On England and the English.

Bredsdorff: From Beowulf to Kipling.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets øverste klasser.

Herløv: Engelsk grammatik.

G. Fog: Engelsk lydlære. O'Connor: English Intonation.

Engelsk II a, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Rosenmeier: A Modern English Omnibus.

Otto Jespersen: Engelske lydskriftstykker og Engelsk fonetik.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets øverste klasser, mundtlig og skriftlig.

Herløvs grammatik.

Engelsk II b, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Som engelsk II a.

Engelsk III, Odense.

Lektor *Otto Nielsen*. 3 timer ugentlig.

Monica Redlich: The Pattern of England.

Otto Jespersen: Fonetik.

Samme: Lydskriftstykker.

Kindt-Jensen: Engelske stiløvelser for gymnasiets øverste klasser, mundtlig og skriftlig.

Herløvs grammatik.

Engelsk faglærerkursus, Odense.

Lektor frk. *Ingeborg Jacobsen*. 2 timer ugentlig.

R. K. Mackie: A Brief Survey of British History.

Helweg-Møller og Herløv: The British Spirit.

C. A. Bodelsen: 65 engelske stile.

Tysk for begyndere I, Odense.

Adjunkt *Kaj G. Rasmussen*. 3 timer ugentlig.

Carl Gad: Tysk begynderbog.

Samme: Tysk læsebog for mellemskolen + gloser og øvelser.

Kaper: Tyske stiløvelser for begyndere.

Tysk I, Odense.

Adjunkt *Kaj G. Rasmussen*. 3 timer ugentlig.

Carl Gad: Tyske læsestykker for realklassen.

Gad og Moe: Tysk stiløvelse for gymnasiet.

Samme: Ordliste til tysk stiløvelse.

H. Moe: Deutsche Sprachlehre für die höhere Schule.

Tysk II, Odense.

Adjunkt *H. S. Davidsen*. 3 timer ugentlig.

Lessing: *Emilia Galotti*.

Goethe: *Die Leiden des jungen Werthers*.

Samme: *Faust I* er påbegyndt.

Grammatiske problemer er drøftet i forbindelse med tekstgennemgangen.

Marius Vibæk: Tysk stiløvelse for viderekomne.

E. S. Sørensen: Tysk fonetik.

Fransk I, Assens.

Lektor *Aage Grønkjær*. 4 timer ugentlig.

Blinkenberg og Svanholt: Fransk begynderbog.

Aage Grønkjær: Lærebog i fransk.

N. Chr. Nielsen: Fransk skolegrammatik.

Samme: Franske stiløvelser I.

Fransk I, Odense.

Lektor *Aage Grønkjær*. 3 timer ugentlig.

Nielsen og Hoffmann: Fransk begynderbog.

Aage Grønkjær: Lærebog i fransk.

Fransk for viderekomne, Odense.

Adjunkt *Kaj G. Rasmussen*. 2 timer ugentlig.

Jung: Fransk læsebog.

N. Chr. Nielsen: Fransk stiløvelse I.

Samme: Fransk skolegrammatik.

Een ugentlig hjemmestil efter N. Chr. Nielsen: Fransk stiløvelse II.

Latin, Odense.

Adjunkt *Henrik Hertig*. 2 timer ugentlig.

Hastrup og Holt: Latin for begyndere med tilhørende øvebog.

Matematik I, Odense.

Cand. mag. fru *Gertrud Gad*. 3 timer ugentlig.

Efter Julius Petersens system ved Albert Kristensen er gennemgået:

Aritmetik og algebra I.

Plangeometri og trigonometri.

Der er regnet 10—12 opgaver ugentlig.

Matematik III, Odense.

Cand. mag. fru *Gertrud Gad*. 3 timer ugentlig.

Efter Julius Petersens system ved Albert Kristensen er gennemgået:

Aritmetik og algebra II.

Differential- og integralregning.

Stereometri.

Endvidere er uddrag af Zeuthens Matematikkens historie samt Euklids elementer behandlet kursusrisks, ligesom de mest anvendte lærebøger i matematik for mellem- og realskolen er blevet diskuteret.

Der er regnet 8—10 opgaver ugentlig.

Fysik I, Odense.

Adjunkt *A. Rübner Jørgensen*. 3 timer ugentlig.

Varmelære efter manuskript af Møller Jørgensen, O. Larsen og Frits Nielsen.

Th. Sundorph: Lyslære for gymnasiet.

Fysik III, Odense.

Adjunkt *M. Møller Jørgensen*. 3 timer ugentlig.

Varmelære og elektricitetslære efter manuskript af M. Møller Jørgensen, Ole Larsen og Frits Nielsen.

Th. Sundorph: Lyslære.

Samme: Mekanik.

Barnwater: Lærebog i astronomi.

Ca. trediedelen af tiden er anvendt til øvelser.

Der er foretaget en gennemgang og sammenligning af de mest anvendte lærebøger i fysik for mellem- og realskolen.

Geografi II, Odense.

Lektor *Frederik Andersen*. 3 timer ugentlig.

På grundlag af Reumert og Tscherning: Geografi med naturlære, Statisk Årbog, Atlas m. m. er gennemgået Danmarks kvartærgeologi, hvorunder særlig er lagt vægt på jordbundsforholdene og terrænformerne. I tilknytning hertil er foretaget en grundig gennemgang af Danmarks erhvervsgeografi.

Gymnastik, Odense.

Kommunelærer *Poul Nielsen*. 1½ time ugentlig.

Undervisningen har hovedsagelig været tilrettelagt som motionsgymnastik, men iblandet øvelser beregnet for skolens ældre klasser. Enkelte større spring har været demonstreret.

Tegning, Odense.

Seminarielærer *Erik Nørgård*. 2 timer ugentlig.

Der har særlig været lagt vægt på gennemgang af tegnemethodik i fri barnetegning for småbørn og emner, der kan anvendes i undervisningen for større børn i folkeskolen.

Tegning, Otterup.

Sminarielærer *Erik Nørgård*. Ialt 6 timer.

Stoffet har udelukkende omfattet børnetegning og tegnemethodik samt materialelære.

Kursus afholdtes i samarbejde med tegneinspektøren, der betalte alle udgifter ved kursus.

Kursus i undervisning af dyslektiske og svagtbegavede børn, Assens.

Lægeaut. talepædagog frk. *Inger Penther*, Odense, og særkonsulent *Holger Rasmussen*. Birkerød. Ialt 8 timer.

Undervisningsmetoder og undervisningsmidler for læseretarderede, ordblinde og svagtbegavede børn er gennemgået under medvirkning af stedlige lærerkræfter.

Anerkendt kursus for læseklasselærere, Odense.

Skolepsykolog *M. Danielsen* m. fl. I alt 57 timer.

Kursuset er det første af den art i provinsen, der har været godkendt af Undervisningsministeriets Særklasseudvalg.

Man har haft samme undervisningsplan og timetal som ved de tilsvarende kursus i København, nemlig 24 timer teori og 33 timer praktik.

Skolepsykolog Danielsen har i 16 timer gennemgået læsningens psykologi, læsevanskeligheder og deres afhjælpning. Talepædagerne *Inger Penther* og *M. Astrupgård* har i hver to timer gennemgået deres arbejdsmetode med læsesvage børn og voksne.

Viceinspektør frk. *Elna Lund* har i forbindelse med hr. Danielsen haft en materialegennemgang på 2 timer, og formanden for landsforeningen af læseklasselærere, overlærer *Alfred Larsen*, København, har i 2 timer fortalt om sine erfaringer med arbejdet i en læseklasse.

Praktikken er foregået ved læseklasser og læsehold ved Odense kommunale skolevæsen, i en enkelt time besøgte ordblindelærerinde frk. *Karen Tarps* undervisningshold.

Der var indmeldt 45 deltagere fra Odense og fra hele Fyn. 8 kunne på grund af sygdom eller andet forfald ikke gennemføre kursus. 37 gennemførte kursuset tilfredsstillende og fik ved afslutningen tilstillet Særklasseudvalgets kursusbevis.

Kursus for skolehaveledere, Odense.

Overlærerne *N. Holbraad* og *A. G. Kristensen* samt kommunelærer *Arne Emdal-Nielsen*. I alt 30 timer.

Kursus oprettedes i samarbejde med Odense Skolevæsen, der har dækket alle udgifter ved dets afholdelse. Det har omfattet 8 teoritimer og 22 praktiktimer. De sidste er givet i skolehaven på Kapelvej samt i Munkebjergskolens skolehave. Endvidere har kursus omfattet et besøg i skolebotanisk have.

Skolekøkkengerning I, Odense.

Lærerinde frk. *Inger Kofoed Hansen*, København og adjunkt
M. Møller Jørgensen. I alt 210 timer.

Dette kursus afholdtes i sommerferien 1951 og omfattede første halvdel af det undervisningsstof og timetal, som er anordnet for de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for specialelæsning (praktisk husgerning, næringsmiddel-lære, varekundskab og kemi).

Skolekøkkengerning II, Odense.

Seminarielærerinde frk. *Thyra Sørensen*, Ranum,
og adjunkt *M. Møller Jørgensen*, Odense.

I alt 210 timer.

Dette kursus afholdtes i sommerferien 1951 og omfattede sidste halvdel af det undervisningsstof og timetal, som er anordnet for de seminarier, hvor skolekøkkengerning kan træde i stedet for specialelæsning (praktisk husgerning, næringsmiddel-lære, varekundskab og kemi).

Regnskab for
Odense Årskursus for Lærere
1951—52

INDTÆGTER:

Beholdning pr. 1. maj 1951	3821,87
Indbetalt af kursisterne	12733,88
Tilskud fra staten	12662,69
» » Odense amts skolefond	4000,00
» » Assens amts skolefond	2500,00
» » kommunerne	5650,00
Indvundne renter	267,14
	<u>41635,58</u>

UDGIFTER:

Lærerlønninger	33338,90
Forstanderløn	1216,67
Telefon, årsskrift og andre tryksager, porto m. m.	1249,00
Rengøring af undervisningslokaler	395,20
Bidrag til sammenslutningen af provinsens årskursus..	229,50
Beholdning pr. 30. april 1952	5206,31
	<u>41635,58</u>

O d e n s e, den 30. april 1952.

Axel E. Nielsen.

Regnskabet er revideret og fundet i overensstemmelse med bilagene. Kassebeholdning og bankbøger er forevist.

Ravnebjerg, den 10. juni 1952. Odense, den 10. juni 1952.

P. Rosenlund.

Karen Madsen.